

**การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา**
**Administration of Schools under Local Administrative Organizations in
Nakhon Ratchasima Province**

ปิยะรัตน์ ภูกันดาร¹ สุนทร โคตรบรรเทา²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Phiyarat Phugandan¹ Sunthorn Kohtbantau²

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6704030302031@nmc.ac.th

(Received: 10 November, 2025; Edit: 27 November, 2025; accepted: 27 November, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา และ2) เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูจำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the school curriculum administration of schools under local administrative organizations in Nakhon Ratchasima Province, and 2) to compare the school curriculum administration of schools under local administrative organizations in Nakhon Ratchasima Province classified by position and educational level. The sample group consisted of 360 school administrators and teachers. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. The content validity index ranged from 0.67 to 1.00, and the overall reliability of the questionnaire was 0.97. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that:

- 1.The overall level of school curriculum administration of schools under local administrative organizations in Nakhon Ratchasima Province was at a high level.
- 2.The comparison of school curriculum administration classified by position and educational level showed no significant differences in overall and individual aspects, except for the aspects of school preparedness and the development of curriculum content, which showed statistically significant differences at the .05 level

Keywords : School Curriculum Administration, Local Administrative Organizations, Schools the under Local Administrative Organizations

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และประเทศชาติ ระบบการศึกษาที่ดีต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับยุคสมัย ความต้องการของสังคม และความสามารถของนักเรียนในบริบทที่หลากหลาย ในประเทศไทย การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาได้รับการกำหนดกรอบแนวทางจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งครูและผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่าง ๆ เช่น ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย การขาดทรัพยากร การบริหารที่ไม่ชัดเจน และการขาดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ การศึกษาเป็นรากฐานและเป็นปัจจัยในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพเต็มขีดความสามารถ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ความคิด ทักษะในด้านต่าง ๆ และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนา สังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสังคม จะเป็นตัวทำให้เกิดผลในการพัฒนาต่อประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :3) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงไป อันสืบเนื่องมาจากการเข้า

สู่ประชาคมอาเซียนจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม เพื่อให้เกิด เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต (กระทรวงมหาดไทย; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2555 : 9) การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีสำคัญใน การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพ และคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งพา อาศัยซึ่งกันและกัน ร่วมมือร่วมใจกันในการ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่ตนเองและสังคม และสามารถ ดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุขกับผู้อื่น โลก ของการศึกษาปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและหลากหลาย เพื่อให้มนุษย์ได้เลือกศึกษาและค้นคว้า ด้วยตนเอง การจัดการศึกษาในสถานศึกษาของไทยจึงเป็นการนำเทคโนโลยี สมัยใหม่เข้ามาพัฒนารูปแบบ กระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ก้าวทันโลกยุคใหม่ที่ไร้พรมแดน ซึ่งเป็นกระบวนการ เรียนรู้ที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุก ที่และทุกเวลา และเพื่อให้เท่าทันโลกในปัจจุบันผู้รับผิดชอบทางการศึกษาจึงต้องจัด การศึกษาที่สามารถพัฒนา สมรรถภาพที่จำเป็นแก่ผู้เรียนได้ โดยจะต้องศึกษาเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ให้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ และ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญแล้วพิจารณาเลือกนำไปใช้ โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ตรงกับ ความถนัดความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ฐานวัฒนธรรม โกรศร และ อดุลย์ วังศรีคุณ (2565)

ประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมี พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเน้นให้การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการสร้าง พลเมืองที่มีคุณภาพ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างยั่งยืน รวมถึง หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ อาทิ ความสามารถในการคิด แก้ปัญหาและทักษะการดำรงชีวิตในด้านยุทธศาสตร์ ประเทศไทยมี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความ ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 58 โรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 คน และครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 1,853 คน รวมทั้งสิ้น 1,911 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบาง แห่งจัดตั้งโรงเรียนเอง บางแห่งได้รับการถ่ายโอนภารกิจมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา พบปัญหาที่สำคัญหลาย ประการ เช่น การบูรณาการหลักสูตรให้เอื้อต่อการจัดการเรียน การสอนที่เหมาะสมในแต่ละโรง ครูผู้สอนขาด ความรู้ ความเข้าใจ และการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาสู่ การปฏิบัติ จนนำมาสู่การจัดประสบการณ์ที่ไม่ สอดคล้องและไม่เหมาะสมกับผู้เรียน เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการดำเนินการที่มีความสำคัญ ใน พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ ผู้วิจัยในฐานะบุคลากร ทาง การศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อ พัฒนา ปรับปรุง และให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนให้มีคุณภาพ มาตรฐานตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด นครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา รักษาการผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 50 คน ครูจำนวน 1,548 คน รวม 1,598 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูในโรงเรียนในสังกัดองค์กร บริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 50 คน ครูจำนวน 310 คน รวม 360 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (อ้างอิง) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด เกี่ยวกับตำแหน่ง และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารงานหลักสูตร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7 ด้าน มีจำนวนข้อ คำถามทั้งหมด 35 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่ง เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ซึ่งประมาณค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่า ความคิดเห็นตามแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดย ดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากฐานพัฒน ไกรสร (พ.ศ. 2564) ได้จำนวนแบบสอบถาม 40 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงศ์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา
8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 35 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่งและระดับการศึกษาโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นรายด้าน และโดยรวม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	3.54	0.35	มาก
2	ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา	3.53	0.36	มาก
3	ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	3.47	0.37	ปานกลาง
4	ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	3.88	0.20	มาก
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	3.46	0.33	ปานกลาง
6	ด้านการสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน	3.49	0.34	ปานกลาง
7	ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	3.56	0.36	มาก
ภาพรวม		4.99	0.23	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่า การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.99$, S.D.= 0.23) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.20) รองลงมาคือ

ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.36) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.35) ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D.= 0.36) ด้านการสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.34) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.37) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.33)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2 -3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	3.54	0.32	3.55	0.36	0.24*	0.05
2	ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา	3.49	0.32	3.54	0.38	1.16*	0.02
3	ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	3.45	0.35	3.47	0.38	0.52	0.72
4	ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	3.90	0.16	3.87	0.22	-1.95	0.31
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	3.47	0.32	3.46	0.33	-0.18	0.66
6	ด้านการสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน	3.48	0.33	3.50	0.34	0.28	0.91
7	ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	3.73	0.34	3.51	0.34	-5.54	0.87
ภาพรวม		5.01	0.21	4.98	0.24	-1.33	0.55

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญา		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษา	3.55	0.35	3.54	0.33	0.10*	0.12
2	ด้านการดำเนินการจัดทำ สาระของหลักสูตรของ สถานศึกษา	3.53	0.37	3.51	0.34	0.34*	0.06
3	ด้านการวางแผนดำเนินการ ใช้หลักสูตร	3.48	0.38	3.43	0.35	0.95	0.59
4	ด้านการดำเนินการบริหาร จัดการหลักสูตร	3.87	0.21	3.89	0.18	-1.01	0.19
5	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	3.46	0.33	3.47	0.32	-0.40	0.66
6	ด้านการสรุปผลการ ดำเนินการและเขียนรายงาน ด้านการปรับปรุงและพัฒนา	3.50	0.34	3.47	0.34	0.96	0.80
7	กระบวนการ บริหารจัดการ หลักสูตร	3.51	0.34	3.70	0.35	-4.68	0.83
ภาพรวม		4.98	0.23	5.00	0.22	-1.93	0.63

*p ≤ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่

แตกต่างกันเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการสรุปผลการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการดำเนินงานด้านหลักสูตรที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรมและชัดเจน โดยมีการกำหนดขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร การเตรียมความพร้อม ตลอดจนการนำหลักสูตรไปใช้จริงอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ ฐานพัฒน์ ไกรศรและ อดุลย์วงศ์ศรีคุณ (2565) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เป็นอีกหนึ่งทฤษฎีที่สำคัญในการบริหารงานหลักสูตร การประเมินหลักสูตรสามารถทำได้ทั้งในระหว่างและหลังการดำเนินการเพื่อวัดผลลัพธ์จากการเรียนการสอน การใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทดสอบผลสัมฤทธิ์ การสัมภาษณ์ หรือการสังเกตการณ์ จะช่วยให้สามารถประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรและทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามความจำเป็นการบริหารงานหลักสูตรต้องมีการประสานงานอย่างมีระเบียบและเชื่อมโยงทุกด้านเข้าด้วยกัน ทั้งในเรื่องของการวางแผน การจัดการทรัพยากร และการประเมินผล เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนและสังคม แนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด การเข้าใจและประยุกต์ใช้แนวคิดเหล่านี้ในการบริหารงานหลักสูตรจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากแสดงให้เห็นว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเข้าใจ แนวคิด และการรับรู้ต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการดำเนินงานด้านหลักสูตรในสถานศึกษาที่มีความเป็นเอกภาพและมีการประสานงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดสอดคล้องกับ ฐานพัฒน์ ไกรศร และอดุลย์วงศ์ศรีคุณ (2565) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน พบว่า 1) จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับมณฑิรา เขียวสด (2568) ได้จัดทำวิจัยเกี่ยวกับบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับมนทรา เขียวสด (2568) ได้จัดทำวิจัยเกี่ยวกับบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง 1 โดยจำแนกจำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1)การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยแถลง1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler:1949) ที่เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย ประสพการณ์การเรียนรู้ การจัดประสพการณ์และการประเมินผล ซึ่งล้วนจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และพื้นฐานทางวิชาการของผู้ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการจัดเก็บข้อมูลโดยเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น การเปรียบเทียบกับโรงเรียนสังกัดหน่วยงานอื่น เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

1.2 ควรเสริมระบบติดตามและประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงวิธีดำเนินงานและคุณภาพหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในทุกขั้นตอนของการบริหารหลักสูตร โดยเฉพาะในขั้นการวางแผนและการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพขนาดโรงเรียน งบประมาณ ประสพการณ์ผู้บริหาร การอบรม นโยบาย ในการจัดทำหลักสูตรให้มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฐานพัฒน์ ไกรสร, อดุลย์ วังศรีคุณ, & อาทิตย์ อินทรนิล. (2564). *การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- มนทรา เขียวสด. (2568). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ห้วยแถลง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2.

- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา, 116(74 ก).
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566–2570). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). <https://www.nesdc.go.th/the-national-economic-and-social-development-plan/the-thirteenth-plan-2023-2027/>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. Harper Collins Publishers.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. University of Chicago Press.